

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Zondag 48
Middagdienst – H. Avondmaal

Broeders en zusters,

- 1 Votum**
- 2 Zegengroet**
- 3 Zingen : Psalm 72 : 1 en 2**
- 4 Gebed voor de opening van het Woord**
- 5 Viering Heilig Avondmaal**
- 6 Klaarmaken tafel: Gezang 125 : 1 en 2**
- 7 Tijdens viering: Gezang 125 : 3 - 6**
- 8 Schriftlezing : Mattheüs 6 : 19 – 34**
- 9 Zingen : Psalm 93 : 1 en 3**
- 10 Tekst : Zondag 48**
- 11 Zingen : Gezang 38 (in canon)**
- 12 Geloofsbelijdenis van Nicea**
- 13 Zingen : Gezang 68 : 2 en 3**
- 14 Dankzegging en gebed**
- 15 Collecte**
- 16 Slotzang : Lied 294 : 1, 4 en 6**
- 17 Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Het Koninkrijk van God ook wel het Koninkrijk van de hemelen genoemd. Het vormde het centrum van de prediking van Johannes de Doper en ook van de Heer Jezus zelf. Johannes riep de mensen op zich te bekeren omdat het Koninkrijk van de hemel dichtbij gekomen was. **[Centraal thema]** Over de Heer Jezus schrijft de evangelist Mattheüs dat Hij in heel Galilea rond trok, onderricht gaf in de synagogen en het goede nieuws van het Koninkrijk verkondigde (Mat. 4:23). Maar ook daarna, toen Jezus niet meer vanuit de synagogen werkte bleef het Koninkrijk van de hemel het centrum van zijn prediking. De eerste zaligspreking uit de Bergrede eindigt met de woorden 'want voor hen is het Koninkrijk van de hemel'. In Mattheüs 13 vinden we een hele serie gelijkenissen die betrekking hebben op het Koninkrijk van de hemel. Maar ook verder zult u in het evangelie naar Mattheüs nog vele gelijkenissen en uitspraken over het Koninkrijk van de hemel vinden. Maar ook bij Marcus en Lucas vindt u er vele. Het is dus een heel belangrijk thema onderwerp voor onze Heer geweest. En dus moet het ook bij ons, die leerlingen van Jezus zijn, een grote plaats in ons leven hebben.

Maar hoe ziet dat Koninkrijk eruit, jongens en meisjes? Kun je dat Koninkrijk in een atlas of op een globe, een wereldbol, vinden? Nee, hè? Maar hoe kan Johannes de Doper dat zeggen dat het dichtbij is gekomen als je het in geen atlas kunt vinden. En het ook niet op oude kaarten te vinden is. Blijkbaar is dit koninkrijk een ander soort koninkrijk dan het Koninkrijk der Nederlanden waar wij burgers van zijn. **[Geen gewoon Koninkrijk]** Toch zingen jullie waarschijnlijk geregeld over dit Koninkrijk van God, jongens en meisjes. In dat bekende lied dat we straks ook zullen zingen: zoek eerst het Koninkrijk van God en zijn gerechtigheid. Om ervoor te zorgen dat we goed begrijpen waarom dit Koninkrijk van de hemel voor de Heer Jezus zo belangrijk is en waarom Hij wil dat wij om de komst ervan bidden, wil ik u het Woord van God onder het volgende thema verkondigen:

[Thema & verdeling] **Onze Heer Jezus Christus leert ons te bidden om de komst van het Koninkrijk van God**

We zullen daarbij letten op:

1. De betekenis van deze bede,
2. De consequenties van deze bede.

We zullen dus eerst nagaan wat de bede “uw Koninkrijk kome” betekent. Zoals ik al in de inleiding heb gezegd denken wij bij een Koninkrijk al gauw aan een grondgebied, een land. Maar het is niet vreemd dat we het niet in een atlas kunnen vinden, want toen de Heer Jezus voor Pilatus stond heeft Hij gezegd dat zijn Koninkrijk niet van deze wereld is. Maar betekent dat dan dat het Koninkrijk van de hemel niets met onze wereld te maken heeft? Buiten het gewone leven, buiten de politiek, het sociale leven en het gezin staat? Is het alleen maar geestelijk en heeft het niets met de stoffelijke dingen te maken?

Het Griekse woord dat wij in onze Bijbel vertalen met “koninkrijk” heeft een veel bredere betekenis. Veel vaker betekent dit woord 'koningschap'. Als we spreken over het koningschap van koningin Beatrix, dan spelen gelijk veel meer dingen mee, dan alleen het grondgebied waarover ze regeert. Dan speelt mee hoe ze haar ambt vervult. Dan speelt mee hoe ze gewaardeerd wordt in haar ambt. **[Koningschap]** Maar wordt daarmee de bede duidelijker? Dan krijgt de bede dus de betekenis van 'Vader in de hemel, laat uw koningschap komen'. Maar is ook dat niet een vreemde bede? Want God is toch al Koning. We hebben net met Psalm 93 gezongen over de HERE die regeert. De HERE die Koning is. Dus daar hoeven dan toch niet meer om te bidden?

Toch is die vraag niet zo moeilijk te beantwoorden als we in de wereld om ons heen kijken of als we televisie aanzetten. Krijgen we dan de indruk dat onze Vader de Koning van deze aarde is? Zien we dat Hij de dingen regeert? Zien we dat de mensen onze Vader als Koning beschouwen? Nee, integendeel. Veel mensen menen dat ze onze Vader ongestraft kunnen beledigen. Veel mensen menen de baas te zijn over hun eigen leven en dulden zeker niet dat een of andere God ze de wet voorschrijft. Kortom, hoewel onze Vader zeker Koning is van de hele aarde en van alles wat daarop is, wordt zijn koningschap lang niet overal en door iedereen erkend. We bidden of het koningschap van onze hemelse Vader tot volmaaktheid mag komen.

Op zich zijn alle mensen in de macht van God. Ook de mensen die daar niet van willen weten. We zouden het kunnen vergelijken met school. De juf is de baas in de klas en heeft macht over de kinderen. Of die kinderen dat nu leuk vinden of niet. Nu kan een kind in een vervelende bui iets doen dat niet mag. Nu kan de juf daar op twee manieren op reageren. Ze kan ervoor kiezen om er gelijk bovenop te zitten en het kind tot de orde te roepen. Met woorden of met straf als dat nodig is. De juf kan er ook voor kiezen om

dat kind maar even zijn gang te laten gaan. Kijken of hij misschien door andere kinderen gecorrigeerd wordt. Of dat hij zelf stopt met vervelend te doen. Ook dan heeft ze de macht in de klas, maar ze maakt er nog even geen gebruik van.

God is koning. Maar sinds de zondeval erkent de mens Hem niet meer als zodanig. Want de mens wil aan God gelijk zijn. Hij wil zelf zijn leven inrichten en doen wat hij zelf wil. Mensen doen of er geen God is en ze niemand hoeven te gehoorzamen. En God geeft mensen daar de gelegenheid toe. **[God geeft ruimte]** Hij laat het toe dat ze Hem niet als Koning erkennen en zich niet onder zijn wet willen buigen. De mens wilde aan Hem gelijk zijn. Hij wilde zijn eigen koninkrijk hebben en God geeft de mensen daar de ruimte toe. In een groot deel van de geschiedenis sinds de zondeval houdt God voor de mensen verborgen dat Hij alle dingen in de hand heeft. Zodat die mens zal ervaren waar dat toe leidt. Tot welke ellende en welk verdriet.

Slechts in het Oude Testament heeft God zijn heerschappij afgedwongen. Tegen Israël heeft God gezegd dat Hij hun koning zou zijn en zij zijn volk. Daar laat Hij zien wat theocratie betekent. Hoe groot de genade daarvan is en hoe zwaar de verantwoordelijkheid. De HERE is de rijkdom van Israël. Daarin is Israël bevoorrecht. God eist daarom ook gehoorzaamheid aan zijn wet. Opdat het het volk goed zou gaan en het lang zo leven in het land dat de HERE het geeft. In het midden van de tijd is in Israël Jezus Christus geboren. De Messias. De Koning. Zijn koningschap en macht over het geschapene werd allereerst zichtbaar in Israël. Maar van daaruit wil het de hele wereld bereiken. Met het doel dat steeds meer mensen op hun knieën gaan voor deze Koning. Deze Koning die groot is in macht. Maar ook groot is in liefde. De kern van deze bede is dan ook dat we bidden of onze Vader ervoor wil zorgen dat zijn goede koningschap en heerschappij erkend wordt door alle mensen, alle machten, alle krachten. Dat in de eerste plaats.

[Punt 2] In de tweede plaats zullen we letten op de consequenties van deze bede.

Als we nu kijken naar de uitleg van de Heidelbergse Catechismus van deze bede dan zien we hoe daarin verwoord wordt wat we in het eerste punt gezien hebben. Want daar staat: regeer ons zo door uw Woord en Geest, dat wij ons steeds meer aan U onderwerpen. In die bede ligt dus een erkenning van eigen onmacht om ons aan de Here te onderwerpen. Verder ligt in deze zin ook de erkenning van de middelen die de Here daarvoor heeft aangewezen: zijn Woord en Geest. Niet het zwaard. Niet de tanks. Niet de

atoombom. Maar God onderwerpt mensen door Woord en zijn Geest. **[Niet door wapens]** Daarom hoort bij het bidden van deze bede dan ook dat Gods ons ertoe brengt dat we zijn Woord lezen, ernaar luisteren, het bestuderen en dus ook naar de kerk gaan waar dit Woord wordt verkondigd. Want we hebben het telkens weer nodig dat de Here op ons inspreekt, ons ontdekt aan eigen onmacht. We hebben het nodig dat de Here ons laat zien hoe dwaas we soms zijn. Anders zullen we in onze eigenwijsheid en opstandigheid ten onder gaan.

Als de Heer Jezus dus tegen ons zegt dat we het Koninkrijk van God en zijn gerechtigheid moeten zoeken en ons niet druk moeten maken om eten, drinken en kleding, dan bedoelt Hij niet dat we moeten leven als de vogels? De vogels die niet zaaien en maaïen en toch te eten hebben. Of als de lelies in het veld die niet werken en niet spinnen en die er desondanks toch nog mooier uitzien dan koning Salomo in al zijn pracht en praal? Nee. We zijn door de Here zelf geroepen om te zaaien en te maaïen, te werken en te spinnen. Daar is op zichzelf helemaal niet mis mee. Maar de Heer Jezus leert ons wel dat dat niet onze hoogste prioriteit moet hebben. Daar moeten we niet voor leven en al onze energie in steken. Want we leven in een tijdspanne waarin we ons niet de luxe kunnen veroorloven om ons vreselijk druk te maken over eten en drinken en kleren. En dat dat ook niet nodig is. Want onze Vader in de hemel weet dat we dit nodig hebben. Wij moeten onze energie en aandacht richten op Gods Koninkrijk zoeken. **[Belangrijkste zorg]** Dat we God erkennen in zijn macht en gezag over ons. Dat we leren om diep respect voor Hem te hebben. Of om het met de woorden van het Bijbel te zeggen. Dat we leren om God te vrezen. Want dat is het begin van de ware wijsheid.

We hebben andere problemen dan eten en drinken. Zoals het kwaad van elke dag. Zoals de Here Jezus dat noemt in vers 34: elke dag heeft genoeg aan zijn eigen kwaad. Met dat kwaad moeten we ons bezighouden. Het kwaad, de opstand tegen de Here, de zonde, de ongerechtigheid. Dat is de grote nood van de wereld. Dat is de grote nood in ons leven. Zoek het leven onder Gods koninklijke macht, naar de regels van Gods rijk. Naar het recht van Gods rijk. Wat een heerlijk en schitterend recht is. Een recht waarin de Koning niet naar strenge wetten recht spreekt. Maar waar de Koning recht spreekt in zijn Zoon Jezus Christus. Een gerechtigheid waardoor de Koning de mensen vrijspreekt om hun overtredingen, omdat zijn Zoon voor hun zonden is gestorven. **[Recht Gods Rijk]** Zoals we ook vandaag weer hebben mogen ervaren in de viering van het Heilig

Avondmaal. Daar moet ons hart op gericht zijn: op het koningschap van onze God, op de opbouw van zijn rijk en op de gerechtigheid van dat rijk. Een gerechtigheid waardoor zondaars vrijspraak krijgen van hun schuld als ze hun toevlucht zoeken bij zijn Zoon, Jezus Christus.

En uw eten, drinken en kleding voor morgen dan? Maak u daar niet druk om. Allereerst is dat voedsel en die kleding nu ook weer niet zo belangrijk. Het Koninkrijk van God en zijn gerechtigheid zijn in werkelijkheid veel belangrijker voor uw leven en uw lichaam. Want wat hebt u aan lang leven door goed eten en drinken als voor uw leven geen plek is in het Koninkrijk der hemelen? Wat heb je aan een prachtig gekleed lichaam als er voor dat lichaam geen plaats is bij God? Maak van uw voeding en kleding geen groot punt. U kunt zich daar nog zo druk over maken, maar u kunt nog geen el toevoegen aan uw lengte. Dat is allemaal in Gods hand. De hand die de vogels voedt die niet eens zaaien of maaien. De hand die de lelies in het veld zo mooi heeft aangekleed. Zoek dus die hand. En dan zal de Here u uw eten, uw drinken en kleding schenken. Want Hij weet dat u dit nodig hebt. **[Niet druk maken]**

En waar we over het Koninkrijk van God spreken, daar is natuurlijk ook de kerk van God in beeld. Daar waar de uitverkorenen van God samenkomen en waar het Woord van God erkend wordt als een Woord waaraan we ons moeten onderwerpen. Het Woord van de Here is hier het hoogste en laatste Woord. En daarom richt de duivel zijn macht en pijlen ook juist op die kerk. Want hij wil niets liever dan dat wij tegen God in opstand komen. En zijn beste wapen daarbij is het Woord van God ontkrachten. Door dat Woord te gebruiken maar aan de woorden van het evangelie een andere inhoud te geven. Dan wordt er nog wel gesproken over de opstanding van de Here, maar dan is dat niet een lichamelijke opstanding uit het graf, maar een opstanding in de beleving en gedachten van de discipelen. Dan wordt er gesproken over de genade van God. Maar dan is dat geen genade doordat Christus voor onze zonden is gestorven, maar genade dat God niet zo moeilijk doet. En zo zouden er nog meer voorbeelden te noemen zijn. **[De duivel richt]**

Uw Koninkrijk kome, betekent dus Here zorg voor uw kerk. Zorg voor ons en geef ook dat velen u nog leren kennen en in u gaan geloven. Het is bidden voor zendelingen en evangelisten. Het is bidden voor missionaire commissies en medewerkers. Maar het is ook bidden om zelf vrijmoedig te zijn om Gods naam te belijden. Het is bidden of in

ons doen en laten toch zichtbaar mag zijn dat de Here onze Koning is. Het is bidden of we niet door onderlinge twisten verdeeld raken. Met het uiteindelijke doel dat het rijk volmaakt zal zijn. En het rijk is volmaakt als de Here alles is in allen.

Ja, dan is het koningschap van de Here vervuld. Als Hij alles is in allen. Alles in allen. Zonder dat je misschien gelijk scherp hebt wat met deze woorden bedoeld wordt voel je gelijk aan dat het hier gaat om volheid. Alles. In allen. Dat is wat de Here wil zijn. Hij wil voor alles en iedereen “alles” zijn. Degene naar wie heel ons hart uitgaat. **[Alles in allen]** Degene van Wie we alles verwachten. Degene van Wie we alles hopen. En dat maar niet voor een paar mensen, maar voor allen. Voor alle mensen. Voor al wat leeft. De Here wil voor al wat leeft de grote vreugde zijn. En de Here heeft daar alles voor gedaan en doet daar alles voor.

Amen